

לבלוב אביבי בקינמון קמפורי

הגיע הזמן לשובו של הקינמון הקמפורי

הוא מרשים בגודלו ובעלוותו, חסכוני במים, מעניק צל בשפע, מייחסים לו סגולות ריפוי והוא מתאים לסביבה עירונית ולנטיעה במדרכות. אז למה הקינמון הקמפורי נעלם בשנים האחרונות מהנוף שלנו? אמנון באומהורן סבור שזהו העץ שעשוי להחליף את הפיקוס

כתב וצילם: אמנון באומהורן

”

לא שפר מזלו של העץ הייחודי והמוצלח הזה והפסיקו להשתמש בו. אצטט מספרו של ניסים פינס "עצי נוי בישראל": "הקינמון הקמפורי לא נקלט מספיק בארץ ועל כך יש להצטער. הוא ירוק עד ועמיד מאד לתנאי אקלים קשים, וחשוב להרחיב את השימוש בו

”

שרד את האטום

לקינמון הקמפורי תוחלת חיים ארוכה ובסין ויפן קיימים עצים בני כ-3,000 שנים. מדובר גם בעץ עתיק על פני כדור הארץ ומד"ר מיכאל אבישי למדתי שגיל המין כ-50-60 מיליון שנים! (קצת יותר "צעיר" מהגינקו). עדות לחוסנו של העץ היא העובדה שהוא שרד את נזקי פצצות האטום על הירושימה ונגסקי ופרטים רבים שנשרפו במהלך ההתקפה האיומה ההיא, התאוששו וצמחו מחדש. בשל כך הכריזה עליו עיריית הירושימה כעץ לאומי באמצע שנות ה-70 של המאה שעברה. בתמונה המצורפת תראו קינמון קמפורי צמוד, ולא במקרה, לגלעד של "כנסיית השלום" בהירושימה, שהוכרזה כאתר מורשת עולמית. הכנסייה שרדה ברובה את ההפצצה האטומית והיום היא ומהווה אתר לעליה לרגל.

ההמלצות מוצדקות

הפעם אתמקד בעץ "גדול מהחיים", עץ בעל היסטוריה מרתקת שעצים לא רבים מסוגלים להתחרות בה. הקינמון הקמפורי הוא עץ גדול בבגרותו, ירוק עד, בעל קצב צימוח איטי עד בינוני בשנותיו הראשונות ובינוני עד מהיר החל מגיל 5-6 שנים. הקינמון הקמפורי הוא עץ ותיק בארץ ולראייה, במקווה ישראל ניצב עץ גדול, נקי ממחלות ומזיקים, בן קרוב ל-100 שנים. גם במתחם הפקולטה לחקלאות ברחובות יש שני פרטים גדולים בגיל דומה. למרות זאת לא שפר מזלו של העץ הייחודי והמוצלח הזה והפסיקו להשתמש בו. אצטט מספרו של ניסים פינס "עצי נוי בישראל": "הקינמון הקמפורי לא נקלט מספיק בארץ ועל כך יש להצטער. הוא ירוק עד ועמיד מאד לתנאי אקלים קשים וחשוב להרחיב את השימוש בו".

גם בעיריית תל אביב ממליצים מאד להשתמש בו ולאחרונה נשתלו עשרות עצים ב"גן מאיר" החדש, לאחר שעבר שיקום. כמי שמגדל את העץ מזה כ-20 שנה ביראון, בחצר המשק ובמשתלה, אני מצטרף לכל מילה מההמלצות שלהלן.

שובה לב בצניעותו

עלוותו של העץ מבריקה, מנצנצת לאור הזריחה והשקיעה, ארומטית, ומפיקים ממנה שמנים ומשחות מרפא חשובות. הבלבוב האביבי של העץ אדמדם וכן עליו הבוגרים לפני נשירתם.

קינמון קמפורי בצפון איטליה

קינמון קמפורי בהירושימה יפן

עדות לחוסנו של העץ היא העובדה שהוא שרד את מקי פצצות האטום על היחשימה ונגסקי ופרטים רבים שנשרפו במהלך ההתקפה האיומה ההיא, התאוששו וצמחו מחדש. בשל כך הכריזה עליו עירית הירושימה כעץ לאומי באמצע שנות ה-70 של המאה שעברה

מומלצת תוספת ברזל להתפתחות תקינה של העץ. הקינמון הקמפורי מתאים לכל איזורי הארץ, למעט הבקעה והערבה.

שימושים מומלצים: לפארקים, שדרות כניסה רחבות נוף, ערוגות רחבות, כעץ רחוב במדרכות רחבות (רחוק מהכביש), חורשות צל, מיקוד פיסולי וכיכרות גדולות. הערה חשובה: פעמים רבות מתבלבלים בין הקינמון הקמפורי לבין עץ הקינמון הטרופי, שהוא עץ שונה לחלוטין. יש משתלות שלא מקפידות על הפרדה זאת וחבל.

לסיכום: לעץ מצטיין זה, המתאים מאד לתנאי האקלים והקרע בארץ, ובעל היסטוריה ארוכה יחסית, מגיעה התייחסות הרבה יותר חיובית מזו שהוא מקבל כעת מגננים ומאדריכלי נוף. מי שמצוייד באורך רוח יקבל ממנו תמורה נופית נאה ביותר. ■

הפריחה באביב היא בצבע לבן-קרם, לא בולטת אך מנקדת את העץ בלבן צנוע ושובה לב. ענבות הפרי מופיעות בסתיו. הן בעלות צבע שחרחר וגם להן אלמנט קישוטי.

הגזע אפור, מחורץ מעט, ובניגוד לפיקוסים השורשים לא אגרסיביים, אף שנדרש בור נטיעה נדיב. בארה"ב העץ מומלץ כעץ רחוב וכן לאיזורי הקו השלישי של חוף הים.

כבוגר, מתאפיין הקינמון הקמפורי בנתונים נדיבים ומרשימים: 10-15 מטר גובה וקוטר נוף דומה. נתונים אלה הופכים אותו לעץ מומלץ לפארקים, בזכות הצל הרחב שהוא מעניק (בחור"ל קיימים עצים בגובה כ 45 מטר!).

בזכות מימדיו אלה, ובזכות היותו ירוק עד, יכול לדעתי הקינמון הקמפורי להחליף את הפיקוסים.

קמפורי, לא טרופי

העץ מעדיף קרקעות קלות עד בינוניות ומנוקזות, המאפיינות את שפלת החוף. הוא מתאקלם היטב באדמות בזלת ולא תמיד מצליח באדמות גירניות, שם

עץ קינמון קמפורי בן 100 שנה במקווה ישראל. צילום: נסים פינס

תעודת זהות

שם לטיני: *Cinnamomum camphora*

מוצא: קוריאה, יפן, סין

משפחה: עריים

מאפיינים: עץ ירוק עד, ארומטי במיוחד, לעלווה ריח קמפור כשממוללים אותה ומכאן שמו. ניתן לגדלו גם על כמה גזעים, עמיד לכל סוגי הקרקעות, מתאים במיוחד לאיזורים מוכי קרה ולהר הגבוה. עמיד במיוחד למחלות ומזיקים

גובה: 6-8 מטר, עשוי להגיע ל-10-12 מ' בגיל עשרות שנים. הנוף כבוגר: 6-8 מטר

קצב צימוח: מאיטי עד בינוני

תנאי אור: שמש מלאה עד חצי צל.

מים: חסכן במים אך נדרשת השקיית עזר כדי להגיע לצימוח נאה. דורש קרקעות מנוקזות.